

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT **PSICOGERONTOLOGIA**

Coordinació: RIBES CASTELLS, RAMONA ANA

Any acadèmic 2020-21

Informació general de l'assignatura

Denominació	PSICOGERONTOLOGIA			
Codi	102950			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Psicologia (R 2016)	3	OPTATIVA	Presencial
	Grau en Psicologia (R 2016)	4	OPTATIVA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA	
	Nombre de crèdits	1.8	4.2	
	Nombre de grups	1	1	
Coordinació	RIBES CASTELLS, RAMONA ANA			
Departament/s	PSICOLOGIA			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	català			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
RIBES CASTELLS, RAMONA ANA	ramona.ribes@udl.cat	6	

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Comprendre les diferents dimensions del procés d'envelliment normal.
- Conèixer els processos de desenvolupament i els canvis en l'envelliment.
- Conèixer els desafiaments que comporta la vellesa en les societats desenvolupades.
- Valorar els principals condicionants de salut i malaltia en la gent gran.
- Desenvolupar habilitats per a l'avaluació cognitiva, funcional i mental de la gent gran.
- Conèixer les necessitats i els diferents tipus de dispositius i serveis que s'ofereixen a les persones grans en situació de dependència.
- Desenvolupar estratègies professionals per a l'optimització del desenvolupament a través de programes d'intervenció en la gent gran en situació de dependència.
- Anàlisi de les dimensions i processos de desenvolupament i canvi en l'envelliment.
- Comprensió dels condicionants de salut i malaltia en la gent gran.
- Capacitat per identificar les característiques del desenvolupament normal i patològic en l'envelliment.
- Habilitat per analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació cognitiva, funcional i mental de la gent gran.
- Capacitat d'adequació dels programes d'intervenció psicogerontològica en funció de les demandes i necessitats de la gent gran.
- Aplicació crítica i reflexiva dels coneixements adquirits en casos pràctics.

Competències

Competencias básicas:

CB3 Capacidad de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro de su área de estudio) para emitir juicios que incluyan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica o ética.

Competencias Generales:

CG4 Reconocer las diferentes perspectivas teóricas sobre los temas en los que se trabaje, comentar las conclusiones y tomar decisiones.

CG5 Demostrar capacidad crítica para tomar decisiones pertinentes.

CG8 Identificar y evaluar las propias competencias, habilidades y conocimientos según los estándares de la profesión.

CG9 Reconocer la diversidad y la diferencia como elemento estructural del ser humano, a la vez que se reconozca, comprenda y respete la complejidad cultural de la sociedad actual.

Competencias Específicas:

CE1 Identificar y analizar las características y las necesidades de las personas, grupos y organizaciones, así como de los contextos relevantes para el servicio que se solicita.

CE2 Planificar la evaluación de los programas y/o intervenciones psicológicas, seleccionando los indicadores y técnicas adecuados.

CE3 Aplicar las técnicas de recogida de información, obtener datos relevantes para la evaluación de los programas y/o intervenciones psicológicas.

CE4 Analizar e interpretar los resultados de la evaluación psicológica.

CE5 Diseñar y aplicar una estrategia/plan de intervención psicológica, en función de los contextos o servicio demandados.

CE7 Proporcionar información a los usuarios y establecer una relación interpersonal adecuada, teniendo en cuenta los diferentes contextos de relación profesional.

CE8 Elaborar informes técnicos, orales y escritos, sobre los resultados del proceso de evaluación, de la investigación o de los servicios demandados, respetando el compromiso ético que exige la difusión de conocimiento psicológico.

CE9 Usar las distintas fuentes documentales en psicología, mostrar un dominio de las estrategias necesarias para acceder a la información y valorar la necesidad de actualización documental.

CE10 Gestionar, analizar e interpretar datos en los marcos de los conocimientos disciplinarios propios de los diferentes ámbitos de la psicología.

Competencias Transversales:

CT1 Adquirir una adecuada comprensión y expresión oral y escrita del catalán y del castellano

CT3 Adquirir capacitación en el uso de las nuevas tecnologías y de las tecnologías de la información y la comunicación.

CT5 Adquirir nociones esenciales del pensamiento científico

Continguts fonamentals de l'assignatura

Tema 1. Conceptes bàsics de psicogerontologia. Demografia i epidemiologia de l'envelliment. Mètodes d'estudi.

Tema 2. Biologia de l'envelliment. La salut i La malaltia. Processos físics i repercussions psicològiques: imatge corporal, dona i envelliment.

Tema 3. Processos cognitius i envelliment. Enfocament psicomètric. La perspectiva del processament de la informació. Altres enfocaments: l'envelliment exitós, el pensament post formal, la saviesa, la creativitat.

Tema 4. Desenvolupament socioafectiu i de la personalitat en les persones grans. Enfocaments en l'estudi de la personalitat. Emocions, afectivitat i sexualitat en persones grans.

Tema 5. La promoció de l'envelliment actiu i saludable. Benestar subjectiu i qualitat de vida en les persones grans.

Tema 6. Avaluació psicogerontològica: cognitiva, funcional i emocional.

Tema 7. Intervenció psicològica en persones grans en processos de dependència.

Tema 8. L'atenció a les famílies de persones grans en processos de dependència.

Eixos metodològics de l'assignatura

El desenvolupament de la matèria es realitzarà a través de diferents tipologies d'activitats:

- Classes teòric presencials
- Classes pràctiques i/o seminaris
- Elaboració de treballs individuals i/o en grup
- Tutories individuals i/o en grup
- Lectura i anàlisi de documents

- Visites a centres residencials i associacions

Pla de desenvolupament de l'assignatura

set	activitat	hores de treball	
		presencials	no presencials
1	tema 1	4	6
2		4	6
3	tema 2	4	6
4		4	6
5	tema 3	4	6
6		4	6
7	tema 4	4	6
8		4	6
9	tema 5	4	6
10		4	6
11	tema 6	4	6
12		4	6
13	tema 7	4	6
14		4	6
15	tema 8	4	6
16	avaluació		

Sistema d'avaluació

Avaluació contínua de la matèria es farà a partir de les següents evidències:

- Anàlisi lectures amb un pes del 28% en l'avaluació final.
- Activitats pràctiques (aplicació proves, anàlisi de casos, visites..etc) amb un pes del 40% en l'avaluació final
- Anàlisi cas pràctic, amb un pes del 32% en l'avaluació final.

Per poder fer la suma de la nota en els tres apartats cal que l'alumne hagi presentat les tres evidències.

Per aprovar la matèria cal obtenir un mínim de 5 punts a la nota final.

Els criteris d'avaluació de cadascuna de les evidències, així com les dates d'entregues i examen es facilitaran a l'inici de la matèria.

Al ser avaluació contínua, es faran lliuraments parcials de les evidències al llarg del semestre.

Avaluació única

L'estudiant que ho desitgi tindrà dret a renunciar a l'avaluació contínua a l'inici del semestre i acollir-se a la modalitat d'avaluació alternativa. Per fer-ho, haurà de presentar una instància a secretaria en el termini fixat i aportar documentació justificativa d'activitat laboral i/o altres situacions personals. La modalitat d'avaluació alternativa inclou una prova final sobre 10 punts.

Bibliografia i recursos d'informació

- Ballesteros Jiménez, S. (Dir.) (2007). *Envejecimiento saludable : aspectos biológicos, psicológicos y sociales*. Madrid : Universitat, UNED
- Boada, M. i Tárraga, Ll. (2008). *Alzheimer : vivir cuando dos y dos ya no son cuatro*. Barcelona : Viena.
- Deví, J. (2012). *Manual de intervención clínica en psicogerontología*. Barcelona: Herder
- Fernández-Ballesteros, R. (2009). *Envejecimiento activo : contribuciones de la psicología*. Madrid: Pirámide.
- Fernández Ballesteros, R. (coord.)(2009). *Psicología de la vejez: una psicogerontología aplicada*. Madrid: Pirámide.
- Giró, J. (Coord) (2010). *Envejecimiento, conocimiento y experiencia*. Logroño : Universidad de la Rioja, Servicio de Publicaciones.
- López, F. (2012). *Sexualidad y afectos en la vejez*. Madrid: Pirámide
- Martínez, T. (2017). La evaluación de los servicios gerontológicos: un nuevo modelo basado en la Atención Centrada en la Persona. *Revista Argentina de Gerontología y Geriátria*, 31(3),83-89.
- Pérez Salanova, M. (Coord) (2009). *Intervenció psicopedagògica amb la gent gran*. Barcelona : UOC .
- Pinazo, S. (Dir). (2011). *Autonomia personal y dependencia. Bases teóricas y práctica social*. Valencia: Universitat de Valencia.
- Rodríguez Rodríguez, P. i Vilà A., coord. (2014). *Modelo de atención integral y centrada en la persona: teoría y práctica en ámbitos del envejecimiento y la discapacidad*. Madrid: ed. Tecnos
- Sánchez Ordóñez, R. (coord). (2009). *Psicología y dependencia. De la ley a la intervención psicosocial*. Salamanca: Publicaciones Universidad Pontificia de Salamanca.
- Triadó, C., Celdrán, M., Villar, F. (coords.), (2019). *Desarrollo Adulto y envejecimiento (2 ed.)*. Madrid: Alianza.
- Young, T., Manthorp, C. i Howells, D. (2010). *Comunicació i demència. Noves perspectives, nous enfocaments*. Barcelona: ed. UOC
- Zeisel, J. (2011). *Todavía estoy aquí. Una nueva filosofía para el cuidado del Alzheimer*. Ed. EDAF